

ACTIVITATS D'APRENENTATGE

1. HISTÒRIA I EVOLUCIÓ.

Fes el Posa't a prova.

- 1) Als webs <http://www.weblandia.com/radio/pioners.htm>, www.weblandia.com/radio/esca2.htm i <http://www.portalmundos.com/mundoradio/historia.htm> trobaràs informació sobre els precursors de la ràdio. Busca informació sobre els 3 personatges que hem citat (Francesc Salvà, H. Hertz i G. Marconi). Imprimeix-la en un document Word i adjunta-la al dossier de ràdio.
- 2) Al web <http://members.aol.com/djadamson/arp.html> trobaràs imatges i informació de ràdios antigues. Dóna-hi un cop d'ull i veuràs l'evolució dels aparells radiofònics al llarg de la història.
- 3) Fes un mapa conceptual del contingut d'aquest bloc (Història i evolució).
Tingues en compte les pautes que et donarà el vostre mestre/professor.
També trobaràs les principals efemèrides de la història de la ràdio en aquest web :
<http://www.portalmundos.com/mundoradio/efemerides.htm>
- 4) Les biblioteques són institucions on es troba informació per fer treballs, consultar diccionaris i llibres especialitzats, per aprofundir temes que ens interessin... Si tens oportunitat d'anar a una biblioteca (del centre educatiu, la del poble o barri), busca informació sobre la ràdio. Consulta els catàlegs de matèries i d'autors. Omple alguna fitxa dels materials que trobaràs tot especificant la informació bàsica: autor, signatura, títol, col·lecció, volum, número de pàgines...
- 5) Parla amb persones grans (pares, avis, veïns...) i pregunta'ls quina mena de programes de ràdio escoltaven fa 30 o 40 anys, o bé fa 10 o 15 anys. Si graves la conversa en una cinta de casset amb una gravadora de butxaca després podràs transcriure el contingut i fer una exposició oral davant de la classe, a partir de les pautes que et donarà el teu mestre/professor.
- 6) Si vols saber més coses sobre el programa de ràdio "La guerra dels mons" de l'Orson Welles pots consultar el web <http://www.reus.net/teatrebartrina/web/projacte/radio.htm#guerra>

7) Escolta la gravació del programa de ràdio "La guerra dels mons" de l'Orson Welles (íntegrament o bé un fragment, en anglès) i feu un resum de l'argument.

http://www.earthstation1.com/WOTW/War_of_the_Worlds.ra

8) Fes l'activitat interactiva "La historia de la radio", si és que has treballat el bloc *Historia y evolución* del projecte *Media Radio*.

<http://iris.cnice.mecd.es/media/radio/bloque1/index.html>

9) Escolta aquests talls de veu i comenteu verbalment el seu context històric.

Lloc web	Època històrica aproximada
http://www.iespana.es/generes/francis.rm	Helena Francis: "De España para los españoles". Durant el franquisme.
http://www.iespana.es/generes/franco.rm	Mort de Francisco Franco. 20-11-1975.
http://www.iespana.es/generes/rnediari.rm	"Diario hablado de Radio Nacional de España". Durant el franquisme.
http://www.iespana.es/generes/puyal.rm	Futbol en català. 1977.

Per poder escoltar aquestes gravacions potser caldrà que les desis al teu ordinador. Ho pots fer a la carpeta SO que hauries de tenir a la carpeta RÀDIO del teu ordinador o bé de l'ordinador servidor, a la unitat on deseu els fitxers, a la unitat T, p. ex.

10) Construeix la teva ràdio de galena

<http://www.portalmundos.com/mundoradio/laboratorio/radiogalena.htm>

2. LA TECNOLOGIA RADIOFÒNICA.

Fes el Posa't a prova.

1) Fes un esquema d'aquest capítol seguint les pautes que et donarà el teu mestre/professor.

2) En una sala d'un laboratori on s'han eliminat tots els gasos -tot l'aire, vaja- es munta una emissora de ràdio amb tots els seus components. Es posa en funcionament i, posteriorment, s'intenta

sintonitzar l'esmentada emissora des d'un espai molt pròxim. No és possible. Com s'explica aquest fet?

3) Busca informació sobre les emissions en AM i FM. Explica les diferències de manera breu i entenedora. En aquest web la trobaràs <http://iris.cnice.mecd.es/media/radio/bloque3/pag1.html>

4) Si disposes d'un ordinador multimèdia, d'un micròfon, d'uns auriculars i d'uns altaveus ja pots fer alguna petita pràctica amb l'equip de so: gravar la teva veu amb un micròfon...
Si el sistema operatiu és el Windows 95 o 98 hi accediràs fent un doble clic damunt de la icona de l'altaveu que trobaràs a la part inferior de l'escriptori. Se't desplegarà el control de volum. Anant a opcions / propietats podràs triar entre reproducció i gravació.
Si tens el Windows XP hi accediràs fent un doble clic a la icona del volum de l'escriptori o bé, si no tens la icona a l'escriptori, per Inicio/Configuración/Panel de control/Dispositivos de sonido, audio y voz/Controles de volumen avanzados. A Opciones / Propiedades hi ha dues possibilitats: Reproducción / Grabación.
Carrega un programa que et permeti gravar, com p. ex. l'Acoustica MP3 AudioMixer, dóna-li l'ordre de gravar i parla pel micròfon uns quants segons. Desa la gravació en una carpeta adequada, a la carpeta SO. Amb una altre programa reproductor com ara el Winamp, reproduueix la gravació.

5) Imagina't que tens un ordinador multimèdia, dos micròfons, una pletina de casset, un reproductor de discs compactes, uns auriculars i un mesclador de so. Com podries aprofitar al màxim totes aquestes fonts de so i fer-les entrar al teu ordinador a través del mesclador de so? Fes un esquema tècnic simple.

6) Elaboreu un mural, per grups, on es vegi d'una banda els aparells de l'equip de so de l'activitat anterior i, d'altra banda, com viatja el so radiofònic des de l'emissor al receptor.

7) Per ampliar coneixements sobre la freqüència modulada, consulteu <http://www.portalmundos.com/mundoradio/fenomenos/fm.htm>
<http://www.portalmundos.com/mundoradio/fenomenos/frecuencia.htm>

Anoteu els principals avantatges de la FM sobre l'AM. Com és que les emissores que emeten habitualment música ho fan en FM?

3. LES EMISORES DE RADIODIFUSIÓ.

1) Visita una emissora de ràdio, ja sigui municipal, pública, privada... A partir d'unes pautes que et facilitarà el teu mestre/professor hauràs de recollir informació sobre aquests temes: característiques de l'emissora, ubicació de l'emissor, personal que hi treballa, tipus de

programes que es fan, quina mena d'informatius emeten, si emeten en cadena amb altres emissores, quina publicitat fan, quin fons documental tenen, quin és el seu equipament tècnic...

Obre bé els ulls i para les orelles. Grava les explicacions. Fes fotografies, si pots.

Un cop al centre, fes una presentació en PowerPoint.

També pots veure i escoltar en directe, a través d'una webcam, l'activitat de la Ràdio Galega en els seus estudis centrals:

<http://www.crtvg.es/espanol/camweb/primenucamarasflash.htm>

2) Les emissores públiques acostumen a rebre un important ajut econòmic per part de les administracions. Les privades, no. A més a més, totes acostumen a fer publicitat, una important font de recursos econòmics. Hi ha una polèmica molt habitual quan es parla del tema de la publicitat. Les privades es queixen de competència deslleial per part de les públiques, ja que elles es financen únicament a través de la publicitat. Les públiques defensen el seu dret a rebre diners de les administracions públiques en tant que són un servei públic necessari per a la comunitat.

Es tractaria de fer unes argumentacions a favor de cadascuna de les dues postures, que serviran de base al debat posterior, a partir de les pautes que et doni el teu mestre/professor.

3) Quantes emissores de ràdio coneixes?

Amb algun aparell de ràdio a les mans, fes un llistat de les emissores de ràdio que pots sintonitzar. Cal que diferenciïs les d'OM (ona mitjana) de les de FM (freqüència modulada). Cal també seguir un ordre. Les de FM les pots anar anotant des dels 87 MHz fins als 108 MHz.

Les d'AM des dels 500 KHz fins als 1500 KHz Omple la graella.

Fes un llistat, un cens, de les emissores de ràdio comarcals. Anota el nom de l'emissora, la freqüència i el poble on està instal·lada.

Un cop tingueu els llistats d'emissores, feu, a mà alçada, una roda d'intervencions sobre quines d'aquestes emissores escolteu els nois i noies de la classe. Serà com fer un estudi d'audiència ben simple. Es considerarà que una persona escolta una emissora quan la sintonitza, almenys, un cop cada quinze dies. Si no és així, no es considerarà oïdor a efectes estadístics. Amb els resultats fes una taula de doble entrada.

Nom de l'emissora	AM-FM	Freqüència Khz-Mhz	Localitat

4) A partir de la consulta d'algun diari –un d'àmbit català i un altre d'àmbit estatal com a mínim–, fes un recull de les emissores existents

a Catalunya i a l'Estat espanyol. Busca alguna notícia relacionada amb el món de la ràdio i comenta-la oralment davant del grup classe.

5) *Actividad interactiva Media Radio*

<http://iris.cnice.mecd.es/media/radio/bloque4/index.html#>

6) Fes l'organigrama d'una hipotètica emissora de ràdio que l'escola estigués a punt de posar en marxa. Si l'emissora ja funciona, explica l'organigrama de funcionament.

7) Escolta la programació d'una emissora generalista de ràdio, en concret una hora d'un programa. Fes una escaleta del programa i anota també les persones que hi participen, els anuncis, les cançons... En resum, tots els elements i totes les persones que l'han fet possible.

Emissora :	Dia : Hora :	Programa:
Des de les Fins a les	Tipus de contingut	Persones, anuncis, cançons...

8) Fes el qüestionari d'un estudi d'audiència referit a les emissores de ràdio que escolten els nois i noies de cicle mitjà i cicle superior (o de l'ESO si es tracta d'un IES) tenint en compte que ha de recollir la informació personal i també el nom de les emissores i programes que la gent escolta. Passa'l a un 10% de l'alumnat. Buida els resultats i elabora un petit treball monogràfic.

Estudi d'audiències radiofòniques. Poble :	Data :
Edat : Nivell educatiu: Sexe:	
Escoltes la ràdio:	
Cada dia. Algun dia a la setmana. Molt de tant en tant. Mai.	
En cas afirmatiu, quantes hores a la setmana o bé al mes (aproximadament):	
Quines emissores escoltes?	
Quina classe de programes escoltes?	
Escriu el nom d'alguns d'aquests programes.	
Quina opinió et mereix la ràdio en general?	

9) "Des de l'any 2000 l'EGM fa estudis de seguiment radiofònic a partir d'entrevistes personals i també telefòniques: 43.000 cara a cara i 27.000 telefòniques en tres onades trimestrals en l'àmbit de l'Estat. Segons la primera onada del 2003, les ràdios van guanyar en l'àmbit estatal entre febrer i març 864.000 oients respecte a

l'octubre-novembre del 2002, i van arribar als 21.578.000 oients. La Cadena SER és líder a l'Estat amb 4.984.000 oients, seguida d'Onda Cero amb 2.244.000, Ràdio 1 amb 1.834.000 i la COPE amb 1.691.000 oients". Font: diari AVUI 25-4-2003.

Fes un parell de gràfiques de doble entrada, una de barres i l'altra lineal, on es visualitzin aquestes dades.

"Com ja era habitual en els darrers vuit anys, l'Estudi General de Mitjans (EGM) va confirmar el lideratge de Catalunya Ràdio (485.000 oients) en el panorama radiofònic català. Segons l'EGM, la segona emissora més escoltada a Catalunya era la Cadena SER (380.000 oients), seguida d'Onda Cero (289.000), Ràdio 1 (175.000) i la COPE (114.000). Pel que feia a les emissores en català, RAC-1 (92.000 oients) era la cadena més escoltada, després de Catalunya Ràdio. En tercer lloc se situava COM-Ràdio, amb uns 81.000 oients diaris. En programes, Catalunya Ràdio era líder de la franja del matí amb *El matí de Catalunya Ràdio*, d'Antoni Bassas (290.000 oients) i a una considerable distància se situaven *Protagonistas* d'Onda Cero (211.000) i *Hoy por hoy* de la SER (193.000). A la tarda, Catalunya Ràdio també era la més escoltada, ja que el programa *Versió Original*, de Toni Clapés, pujava de 116.000 a 139.000 seguidors. En la fórmula musical hi havia canvis, ja que Ràdio Teletaxi (358.000) superava Cadena 40 (340.000)." Font: Diari AVUI, Anuari 2003.

Comenteu oralment a grans trets els resultats de les principals emissores a Catalunya.

10) Dissenyeu una graella de programació d'una jornada laboral (de dilluns a divendres) que es correspongui amb el model de ràdio generalista. (En castellà).

<http://iris.cnice.mecd.es/media/radio/simulador/simulador6.html>

4. EL LLENGUATGE RADIOFÒNIC.

1) A la columna de l'esquerra hi ha diferents característiques dels mitjans de comunicació. Posa una creu on correspongui. (Font: Seminaris d'Audiovisuals d'Infantil i Primària -SAIP- 3a sessió, curs 2001-02, activitat: Escoltar, veure i llegir un conte, pàg. 11)

CARACTERÍSTIQUES	PREMSA	RÀDIO	TELEVISIÓ	INTERNET-MULTIMÈDIA
Només he escoltat				
He imaginat el que m'explicaven				
Ho he vist, no cal imaginar				
He escoltat i mirat				

He llegit				
No té imatges				
Té alguna imatge (foto) per acompanyar l'escrit				
La imatge és molt important				
És molt important la manera de dir les coses				
He triat el que volia fer				

2) Si graves 4 o 5 efectes de so consecutius i hi poses una mica d'imaginació segur que et pots inventar històries divertides. Fes-ho.

3) Prova de gravar efectes de so, ja sigui produïts per vosaltres o bé obtinguts de la realitat immediata. Fes un recull dels més interessants.

4) En petits grups, construïu una història d'1 minut de durada emprant només efectes sonors encadenats un rere l'altre.

5) Selecciona unes quantes melodies musicals i fes una audició. Comenteu les sensacions i emocions que produeixen. Comenteu per a quin tipus de programa serien adequades les melodies.

6) Elabora un parell d'escrits antagònics, d'un minut de durada aproximadament, en to descriptiu. P.ex. L'esport que més m'agrada i l'esport que menys m'agrada. Llegeix-los emprant els valors expressius del to, la intensitat i el timbre de veu.

7) Grava amb una gravadora de butxaca els sons típics d'un lloc –un parc, el pati d'una escola, un cinema, un mercat...- Escolteu-los tots plegats i endevineu-ne la procedència.

8) A partir d'un text sense signes de puntuació, puntua'l de manera que resulti intel·ligible per a tothom. Llegeix-lo de totes dues maneres.

5. ELS GENERES RADIOFÒNICS.

1) Enregistra uns fragments d'uns quants tipus de programes. Emplena també la graella que trobaràs a continuació. Les gravacions haurien de durar entre 2 i 4 minuts, excepte la publicitat que serà molt més breu. Entre gravació i gravació deixa un silenci d'uns 10 segons, a tall de separació.

Títol del programa	Gènere	Emissora AM-FM	Dia	Hora

2) Feu un treball en equip –seguint les pautes del mestre/professor- sobre els diferents tipus de programes que fan les diferents emissores. P.ex. quins programes informatius, o bé quins magazins, o quins programes esportius, o quins programes musicals fan 4 emissores diferents.

3) Fes un recull de publicitat radiofònica de tot tipus. Feu una audició conjunta i classifiqueu-la segons diferents criteris: institucional, comercial...

4) Munta una taula rodona o un debat sobre un tema d'actualitat i d'interès de la classe, segons les pautes donades.

5) Prepara una entrevista a alguna persona adulta de l'escola seguint les pautes donades. Grava-la amb una gravadora de butxaca, o directament a l'ordinador.

6) Fes l'escaleta d'un magazín. Anota els continguts d'una hora de programa a partir d'una graella com ara aquesta:

Emissora:		Freqüència:
Nom del programa:		
Conductor/a del programa:		
Dia:	Hora d'inici:	Hora d'acabament:
D a	Contingut	
D a		
D a		
D a		
D a		
D a		
D a		
D a		

7) Pensa una falca publicitària per a una emissora de ràdio virtual. Redacta el guió de la manera més intel·ligible possible. Grava-la.

6. LA PRODUCCIÓ RADIOFÒNICA.

1) A la premsa i a les emissores de ràdio locals, comarcals, nacionals o estatals hi trobaràs notícies i reportatges de tota mena.

A més a més a través de la xarxa Internet tens accés telemàtic a les mateixes fonts d'informació.

Aquí tens uns quants webs que et poden ser molt útils com a referència a l'hora de posar-te a fer guions de ràdio. Navega i observa'n els continguts.

<http://www.edu365.com/diariescola/>

<http://www.info-k.net>

http://www.edu365.com/pls/efe/p_noticies

<http://www.edu365.com/eduradio/>

<http://www.radioestel.com/graellacapdesetmana.htm>

2) Al web <http://www.edu365.com/eduradio/> trobaràs contes que pots escoltar. També trobaràs el text d'unes quantes llegendes. Fixa't a veure si entens totes les tasques que han fet possible l'audició de qualsevol conte: veus, tècnics, muntadors, realitzadors i productors.

3) Elabora un programa informatiu radiofònic titulat "Les notícies de la setmana". Si sou uns quants us podeu repartir la feina: un prepara les notícies d'un cicle; un altre les d'un altre cicle; un altre les generals d'escola; un altre les notícies del cap de setmana...

Una altra opció és fer una tria no de les notícies escolars sinó de les d'àmbit local, comarcal, nacional, estatal, mundial...

Si decidiu per exemple recollir les notícies més importants que han passat durant una setmana a l'escola i elaborar un informatiu radiofònic veureu que no és tan senzill com sembla.

Abans de gravar ho haureu de preparar tot, elaborar un guió, repartir les feines, fer una reunió de coordinació, elaborar el guió literari, fer el guió tècnic amb totes les indicacions, preparar la gravació (encara que només disposeu d'una gravadora i un aparell qualsevol de música), decidir qui seran els locutors, escoltar la gravació feta i comentar-la...

Feu servir un tipus de guió tecnicoliterari, tancat i europeu.

4) Fes un reportatge radiofònic, a partir de les pautes que us doni el mestre/professor, sobre un tema com ara algun d'aquests: els nostres avis, la nostra escola, com ens ha transformat la vida el telèfon mòbil, les sortides, les colònies, les festes...

5) Graveu uns 10 minuts d'un programa de ràdio, millor al començament del programa. Escolteu la gravació i redacteu el guió tenint el compte que heu de fer constar les figures del muntatge.

6) Trieu un text breu d'un diari. Llegiu-lo amb una entonació, una actitud i un ritme adequat. A continuació llegiu-lo però amb una

entonació, una actitud i un ritme inapropiats. Comenteu les diferències.

7) Elabora un guió tècnic, obert i europeu d'un noticiari radiofònic. Especifica al màxim les figures de muntatge.

8) Construcció de dos textos informatius radiofònics partint de diferents situacions. (En castellà)

<http://iris.cnice.mecd.es/media/radio/simulador/simulador.html>

9) Confecciona el guió d'un fragment radiofònic. (En castellà)

<http://iris.cnice.mecd.es/media/radio/simulador/simulador5.html>

10) Elabora el guió d'una falca publicitària que contingui veus, música i efectes sonors. El guió haurà de ser tecnicoliterari, tancat i europeu. Es valorarà la riquesa del muntatge i la planificació sonora. Enregistra'l i escolta'l.

7. LA RÀDIO DIGITAL.

1) Si tens al teu ordinador el sistema operatiu Windows 95 o 98, vés al web <http://www.xtec.es/~jmartine/radio/digital/index.html> i assegura't que tens la configuració del so correcta.

Si tens el sistema Windows XP, assegura't que el so de l'ordinador és el correcte. A la barra de tasques de Windows és aconsellable que t'aparegui la icona corresponent. Si no apareix, posa-la. Aquesta és la ruta: *inicio – panel de control – dispositivos de sonido, audio y voz – dispositivo de sonido y audio*. A la fitxa *volumen*, a *volumen del dispositivo* cal activar la casella de verificació *colocar un icono de volumen en la barra de tareas*. Fer clic a *aplicar* per tancar la finestra. Fent un doble clic sobre la icona amb forma d'altaveu de la barra de tasques de Windows es podrà accedir al quadre de diàleg *control de volumen*. Assegureu-vos que aquesta és la configuració. Una altra manera d'accedir a *control de volumen* és aquesta: *inicio – programas – accesorios – entretenimiento – grabadora de sonidos*.

Fes una gravació d'1 minut aproximadament, enregistra-la amb el teu nom allà on calgui i després reproduueix-la amb algun programa que t'ho permeti fer, com p.ex. el *Reproductor de Windows Media*. (Amb el Windows XP la ruta és *inicio – programas – accesorios – entretenimiento – grabadora de sonidos*)

2) Si vols copiar una determinada cançó d'un CD de música al nostre disc dur per a una posterior edició pots fer la pràctica següent:

<http://www.xtec.es/~jmartine/radio/digital/pract.html#1>

3) Si vols reproduir un fitxer Mp3 amb un programa descompressor pots fer la pràctica següent:

<http://www.xtec.es/~jmartine/radio/digital/pract.html#2>

4) Si vols fer proves amb un lector de textos en català fes aquesta pràctica: <http://www.xtec.es/~jmartine/radio/digital/pract.html#4>

5) Si vols instal·lar-te el programa Real Player fes aquesta pràctica: <http://www.xtec.es/~jmartine/radio/digital/pract.html#5>

6) Si vols escoltar alguna de les emissores de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, fes aquesta pràctica:

<http://www.xtec.es/~jmartine/radio/digital/pract.html#6>

7) Amb el Windows Media pots reproduir CDs d'àudio com en qualsevol reproductor convencional. I, a més a més, et mostra tots els detalls del disc, la qual cosa et facilitarà la tria dels temes. Pots visualitzar en mode complet i compacte; reproduir de forma aleatòria o consecutiva; fer la recerca de l'àlbum a Internet i obtenir el títol, l'interpret, les cançons i la portada... Si estàs connectat a Internet quan poses un disc en la unitat de CD-Rom per escoltar-lo amb Windows media aquesta informació l'obtindràs automàticament. Prova de fer-ho tu amb algun CD. Et caldrà tenir instal·lat el Windows Media.

8) Si fas servir molts CD de música o bé vols fer-te una recopilació amb cançons d'uns quants CD, pots optar per copiar la teva música favorita al disc dur del teu ordinador. Després podràs reproduir les cançons sense haver de fer servir el CD o també gravar-les en un CD-Rom verge. Amb el programa Windows Media ho pots fer amb les opcions *Copiar desde CD* i *Copiar a CD o dispositivo*. En aquest cas tens l'opció d'indicar que els arxius copiats no puguin ser reproduïts en altres equips, d'acord amb la normativa sobre drets d'autor. Crea una carpeta a la unitat corresponent (a la T si treballes en xarxa, per exemple), posa-li un nom adequat i fes una recopilació de 4 o 5 cançons seguint les pautes donades.

9) Descarregar-se música d'Internet pot resultar útil. La descàrrega no es pot fer, però, des de qualsevol web perquè moltes són il·legals i, sense saber-ho, pots estar cometent un delictes contra la propietat intel·lectual. T'especifiquem unes quants webs des d'on et podràs baixar música sense cap problema. La major part són gratuïts. És possible que en algun d'aquests webs et demanin, el primer cop que hi accedeixis, les dades personals per poder-te acollir al servei. No té per què haver-hi cap problema, en principi.

www.mp3.com

www.vitaminic.es

www.weblisten.com

www.mp3hispania.com

www.hispamp3.com

www.esmp3.cc

www.mp3adicto.com

<http://mp3.xasa.com>

Si prefereixes localitzar la música fent ús d'un cercador o bé a partir de programes específics com ara el KaZaA Media o el WinMX, compte! perquè la majoria de webs on accediràs són il·legals. Un cop hagis triat una cançó, fes clic amb el botó dret del ratolí. Apareixerà un menú emergent. Hauràs de fer clic a l'opció *Guardar destino como...* Només et caldrà especificar la carpeta on vols desar la cançó i clicar l'opció *Guardar*.

10) Baixar-se música d'Internet és una pràctica habitual per part de molta gent. Hi ha programes d'intercanvi d'arxius com ara el Kazaa Media Desktop, l'iMesh, el Morpheu, el Grokster, el WinMX...

La majoria de vegades aquesta és una pràctica il·legal doncs es vulneren les lleis de propietat intel·lectual.

Les grans empreses discogràfiques fins ara no han ofert un servei de pagament a través d'Internet que compleixi unes condicions raonables pel que fa a les tarifes, la seguretat, l'amplitud del catàleg...

Darrerament l'empresa Apple ha apostat per un nou servei en línia de descàrrega de música digital, de venda de cançons per Internet, l'iTunes Music Store.

Informa't sobre el tema de la propietat intel·lectual dels creadors musicals. Fes un debat amb la resta de companys de la classe sobre els pros i contres de la pràctica de baixar-se música d'Internet.

Per a més informació:

<http://www.sgae.es>

<http://www.aie.es>

8. LA RÀDIO A INTERNET. EL SERVEI XTEC RÀDIO.

1) El professor de la Universitat de Barcelona Juan José Perona Pérez, en un article titulat "Ràdio escolar en Internet: un proyecto pedagógico para la era digital" (el podeu trobar en format PDF a l'apartat Recursos tècnics de la pàgina inicial del web), explica amb deteniment un seguit de qüestions, 5 en concret.

Consulta les 6 primeres pàgines d'aquest document i cita textualment els fragments on es parla de cadascuna de les 5 qüestions esmentades.

2) Mou-te pel web www.xtec.es/radio. Hauries d'entendre el mecanisme d'aquest servei i poder-lo explicar breument de manera entenedora. A l'apartat "Sintonitza'ns", escolta els treballs que han fet les escoles que tenen enllaços.

3) Mou-te pel web www.edu365.com/eduradio i en especial per l'apartat L'escola i la ràdio. Escolta alguns contes i sintonitza algunes de les emissores escolars que emeten per Internet.

4) Sintonitza algunes emissores a través del programa Windows Media, o un altre de característiques similars. Fes un llistat i especifica alguna característica d'aquestes emissores.

5) A l'apartat Enllaços de la pagina inicial del web trobaràs multitud d'emissores d'arreu del món que emeten per Internet. Busca quines emissores de la teva comarca ho fan. Pots fer servir un cercador com ara el Google en català <http://www.google.com/intl/ca/> Et serà més fàcil fer la cerca "a les pàgines en català" i no pas "al web".

6) Fes una llista nominal dels programes, del *software*, que et permeten sintonitzar emissores a través d'Internet. Omple aquesta graella comparativa.

Nom del programa	Versió	Gratuït Pagament	Breu descripció	Valoració

9. LA RÀDIO A L'ESCOLA I A L'INSTITUT.

1) Pren apunts, seguint les pautes del teu mestre/professor sobre el primer bloc de continguts d'aquest apartat:
Com fer ràdio a l'escola i a l'institut; fórmules organitzatives del centre; l'emissora escolar.

2) Comenteu oralment els aspectes més significatius de l'experiència de Ràdio "Ràpia" i aclariu els dubtes que puguin aparèixer.

3) Consulta els web de les emissores de ràdio escolar d'aquest bloc de continguts i fes l'audició d'algun programa

4) Consulta el web de Ràdio Estalella i donar un cop d'ull als diferents apartats: història, objectius, premis, equipament, auca...
<http://www.xtec.es/ceipestalella/radioest.htm>

5) Navega per diferents webs d'emissores de ràdio i anota les diferents opcions que ofereix Internet per tal que l'audiència mantingui el contacte amb l'emissora o amb el locutor del programa.

10. VOCABULARI RADIOFÒNIC.

- Sopes de lletres.
- El penjat.
- Mots encreuats.
- El telegrama.
- Cal·ligrames.
- Endevinalles.
- Jeroglífics.
- Rodolinem.
- La màquina de fer paraules.
- Què porto a la maleta?
- Joc d'improvisació.
- Joc dels vaixells.

➡ SOPES DE LLETRES.

Busca aquestes 6 paraules: micròfon, disc, locutora, emissora, tècnic, ràdio.

E	M	I	S	S	O	R	A
A	I	B	C	D	E	O	F
G	C	H	I	J	K	L	M
N	R	A	D	I	O	O	P
L	O	C	U	T	O	R	A
Q	F	R	S	T	U	V	X
Y	O	T	E	C	N	I	©
Z	N	A	B	D	I	S	©

Busca aquestes 10 paraules: auricular, antena, locutor, tècnic, periodista, emissora, micròfon, tocadiscs, gravadora, ràdio.

B	A	U	R	I	C	U	L	A	R
C	N	E	M	I	S	S	O	R	A
D	T	E	©	N	I	C	C	E	D
F	E	G	H	I	J	K	U	I	I
L	N	M	N	O	P	Q	T	A	O
R	A	S	T	U	V	X	O	Y	Z
A	R	O	D	A	V	A	R	G	A
M	I	C	R	O	F	O	N	C	B
S	S	C	S	I	D	A	C	O	T
P	E	R	I	O	D	I	S	T	A

En aquesta sopa de lletres trobaràs el nom de 10 paraules típiques del vocabulari radiofònic. Escriu-les a continuació, un cop les hagi

marcat amb el llapis. (Disc, mescla, FM, OM, to, programa, cinta, careta, falca, guió)

A	C	E	T	O	C	S	I	D
D	I	S	©	P	O	I	D	R
N	N	B	B	K	L	X	F	M
O	T	M	E	S	C	L	A	Z
Q	O	M	L	I	A	O	L	A
C	O	S	A	U	R	P	C	B
T	O	M	P	D	E	X	A	U
S	T	U	V	Z	T	R	Ç	I
P	R	O	G	R	A	M	A	O

➡ EL PENJAT.

S'hi juga per parelles. Un dels dos escriu la primera lletra d'una paraula i marca al costat tantes ratlles com lletres tingui. L'altre ha d'anar dient lletres fins que aconsegueixi d'endevinar la paraula. A cada error es va marcant una part de la força i el penjat. Les paraules en qüestió han de ser del vocabulari radiofònic.

➡ MOTS ENCREUATS.

Escriu el nom de cada objecte. A cada casella hi va una lletra.

	1																
								2									
						3				XX							
4								5									
					10				9								
		XX	6														
7							8										

1. Aparell que transforma les ones sonores en impulsos elèctrics.
2. El so més alt de la tonalitat.
3. Ona de ràdio, radioelèctrica o hertziana. Pauta o suport literari d'un programa.
4. Breu peça musical que es fa servir per separar situacions, notícies...
5. Enregistrar i emmagatzemar senyals sonors.

6. Zona on es perceben les ones sonores en perfectes condicions.
7. (Al revés) Infant.
8. Reproduir una gravació en un punt exacte.
9. Copiar, contragrarar.
10. Disc compacte, en anglès.

➡ EL TELEGRAMA.

Fes telegrams a partir de les lletres d'una paraula, relacionada amb el vocabulari radiofònic.

P.ex. RÀDIO.

Recomanem Anar Directes I Obeir.

➡ CAL·LIGRAMES.

Dibuixa el contorn d'un objecte senzill que formi part del vocabulari radiofònic i després ressegueix les línies amb un text que tingui relació amb l'objecte.

No cal omplir tot el volum: de vegades el dibuix d'una sola línia pot donar una idea clara d'allò que volem representar.

➡ ENDEVINALLES.

Inventa endevinalles seguint el següent procés:

1. Descripció dels trets característics de l'objecte que volem que sigui el centre de l'endevinalla.

P. ex. El micròfon.

- N'hi ha de totes mides.
- El posem a prop de la boca.
- Fa que se senti bé el que diem.
- Capta els sons.

2. Comparació de l'objecte descrit amb d'altres objectes que tinguin alguns dels trets que hem comentat.

3. A partir del que hem observat al punt 2, i combinant aquells elements que ens semblin més adequats, podem construir l'endevinalla.

4. Ja només falta convertir el resultat del punt anterior en dos o tres versos amb un nombre de síl·labes determinat i amb una rima.

P. ex. PEL NOM SEMBLA QUE HA DE SER PETIT

PERÒ CAPTA ELS SONS I ÉS BEN EIXERIT. QUÈ ÉS?

➡ JEROGLÍFICS.

Un jeroglífic és un escrit, utilitzat especialment com a endevinalla, en què les lletres són totalment o parcialment reemplaçades per signes ideogràfics.

Inventa't un parell de jeroglífics que tinguin com a resposta paraules

del vocabulari radiofònic.

➡ RODOLINEM.

Un rodolí és "un conjunt de dos versos que rimen entre ells, generalment de to satíric o humorístic".

Busquem parelles de paraules relacionades amb el món de la ràdio que rimin.

P. ex. ANTENA - CADENA.

Pensava que era un problema de l'antena

però resulta que el que fallava era la cadena.

Inventa't 3 rodolins amb paraules del vocabulari radiofònic.

➡ LA MÀQUINA DE FER PARAULES.

Saps com funciona aquesta màquina? Per un costat hi poses les paraules senzilles, o elements que formen les paraules, i per l'altre van sortint les paraules resultants. Encara que siguin paraules imaginàries creades per tu, no cal patir. Gaudeix tot fent d'inventor. A continuació escriu el significat de les paraules creades.

P. ex. RÀDIO, SOL

RADIOSOL. Tipus especial de ràdio que només funciona al sol.

Una altra variant del joc: Forma paraules. Amb unes fitxes de lletres (tipus joc de l'scrabble) es poden formar paraules, entrelligades o no.

➡ QUÈ PORTO A LA MALETA.

Aquest és un joc de memòria. Cada jugador, per torn, diu què porta a la maleta començant pel que ha dit el jugador anterior i afegint-hi una altra cosa.

P. ex. A la maleta porto un transistor.

A la maleta porto un transistor i un micròfon.

A la maleta porto un transistor, un micròfon i una cinta...

El primer que oblida alguna cosa queda eliminat del joc.

➡ JOC D'IMPROVISACIÓ.

Provem a veure si sou ràpids i enginyosos a l'hora d'inventar frases.

Un de vosaltres diu una paraula del vocabulari radiofònic a un company, el qual haurà de construir tres frases en què aparegui l'esmentada paraula. I anotar-les al full.

P. ex. DISC.

- El disc dels Pets està ratllat.
- No tinc cap disc per deixar-te.
- M'han regalat un disc pel meu sant.

➡ JOC DELS VAIXELLS.

És el joc clàssic. Hi ha moltes possibles variants, fonamentalment segons el nombre de caselles dels jugadors. Els vaixells seran les paraules del vocabulari radiofònic, més gran o més petit segons el nombre de lletres.